

EIROPAS KOMISIJA

Briselē, 15.11.2011
COM(2011) 777 galīgā redakcija

VOL. 1/2

**KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI, EIROPAS
EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI**

Komisijas darba programma 2012. gadam

Eiropas atjaunošanas īstenošana

1. IEVADS

Eiropas Savienība saskaras ar paaudzes mēroga problēmu – ekonomisku problēmu, kas ietekmē ģimenes, uzņēmumus un kopienas visā Eiropā. Tomēr tas ir arī politisks izaicinājums – parādīt, ka Eiropas Savienība spēj tikt galā ar šo problēmu. Eiropas Savienība var un tai būtu jāspēj reāli ietekmēt to, kā Eiropas iedzīvotāji stājas pretī šodienas krīzei.

Tā bija galvenā doma 2011. gada septembra uzrunā par situāciju Eiropas Savienībā¹. Uzruna un diskusijas Eiropas Parlamentā apliecināja plašu vienprātību – ka ES galvenajai prioritātei jābūt ilgtspējīgas un ar darbavietām nodrošinātas ekonomikas atveseļošanās veicināšana. Tikai atjaunojot izaugsmi un ticību, mēs spēsim attīstīt ES unikālo sociālo modeli. Lai gūtu panākumus, mums ir nepieciešama aktīva partnerība starp ES iestādēm un ar valstu līmeņa iestādēm, mums ir jādarbojas kā patiesai Savienībai un mums ir jāstrādā, izmantojot Kopienas lēmumu pieņemšanas metodi kā šīs patiesās Savienības pamatu. Pašreizējā krīze atkal ir parādījusi, ka tad, ja šie nosacījumi tiek izpildīti, mēs varam rast vajadzīgo apņēmību un spēju pielāgoties.

Komisija uz šiem pienākumiem reaģē dažādi. Daudzi tās resursi tiek izmantoti, lai apņēmīgi īstenotu lēmumus, kas jau ir pieņemti un kas ietver tādus sen noteiktus uzdevumus kā, piemēram, nodrošināt, ka ES tiesības tiek pilnībā īstenotas visā ES, un pārvaldīt ES budžetu tieši vai dalītā pārvaldībā ar dalībvalstīm, kā arī daudz nesenākus pienākumus, kas tieši izriet no Komisijas reakcijas uz pašreizējo krīzi. Bieži šī īstenošanas darba kārtība tieši ietekmē izaugsmi – dalībvalstīs pastāv īstenošanas atšķirības attiecībā uz nozīmīgām likumdošanas iniciatīvām, kas ir būtiskas vienotā tirgus darbībai, bet vēl nav īstenotas.

Nesen Komisija iesniedza kardināli jaunu darba kārtību, kas ietver dalībvalstu budžeta un ekonomikas politikas dziļāku uzraudzību, jo īpaši attiecībā uz euro zonas dalībvalstīm, uzraudzības un finanšu regulējuma fundamentālu pārveidošanu, kā arī rīcību, lai nodrošinātu, ka ES strukturālā politika dod tūlītēju labumu. Nesen pieņemtā pakete, lai pastiprinātu ekonomikas pārvaldību ("sešpaka"), ir būtisks jauns Komisijas uzdevums.

Visu šo jauno politikas jomu īstenošanai būs nepieciešamas būtiskas pārmaiņas veidā, kā Komisija strādā. Tāpēc būs jāpārdala resursi un vēl vairāk jāpadziļina darba partnerība ar dalībvalstīm. Komisijas darba grupas izveide, lai palīdzētu Grieķijai īstenot tās ES/SVF programmu, kā arī pārorientēt un paātrināt tēriņus ES struktūrfondu ietvaros, ir tikai viens piemērs Komisijas jaunajai lomai, kas ir krīzes pārvaldības tiešs rezultāts.

Sagatavojot šo Komisijas darba programmu 2012. gadam, Komisija ir apvienojusi nepieciešamību reaģēt uz steidzamām jaunām vajadzībām, kas kļuva acīmredzamas krīzes rezultātā, un pastāvīgo vajadzību strādāt pie strukturāliem jautājumiem, kuros politikas veidotāji, ieguldītāji un pilsoņi paļaujas uz Komisiju, ka tā meklēs ne tikai tūlītējus risinājumus, bet arī palīdzēs veidot plaukstošu un ilgtspējīgu Eiropu nākotnē. Vairumā jauno iniciatīvu, kas izklāstītas šā Komisijas darba dokumenta pielikumos, galvenā uzmanība pievērsta šai ilgtermiņa perspektīvai – šīs iniciatīvas papildina vai palīdzēs ieviest tiesisko regulējumu, kas vajadzīgs, lai pilnībā izmantotu ES mēroga sniegtās priekšrocības, veidojot ilgtspējīgu izaugsmi, augstu nodarbinātības līmeni un taisnīgu sabiedrību visā ES un daloties

¹ Skatīt 2011. gada 28. septembra uzrunu par situāciju Eiropas Savienībā 2011. gadā. (http://ec.europa.eu/commission_2010-2014/president/state-union-2011/index_en.htm)

iepriekšminētajā. Šis ir mērķis daudzās iniciatīvās, lai veicinātu konkurētspēju, palīdzētu risināt problēmas saistībā ar krīzes sociālajām izmaksām un virzītu atveseļošanas ilgtspējīgas nākotnes virzienā. Tas ir arī ES izdevumu politikas pamatmērķis, izmantojot jaunas paaudzes programmas, kuras Komisija ierosinājusi darbībai līdz 2020. gadam.

Komisijai, Eiropas Parlamentam un Padomei būs jāizmanto elastīga pieeja attiecībā uz šīm iniciatīvām. Turpmāko mēnešu laikā var rasties jauni steidzami jautājumi, kurus nav iespējams paredzēt šajā darba programmā. ES jaunās ekonomikas pārvaldības plašajām prasībām būs vajadzīgs daudz laika un uzmanības no visām trīs iestādēm, un, kā mēs jau esam pieredzējuši, iespējams, būs jāatkāpjas no iepriekšējās plānošanas un sarunu gaitas, lai varētu pieņemt steidzamus lēmumus. Daži no pielikumos izklāstītajiem priekšlikumiem ir īpaši svarīgi, un tiem būtu jāpiešķir lielāka prioritāte, jo īpaši priekšlikumiem, kuri var ātri ietekmēt izaugsmi un darbavietas un sniegt reālu ieguldījumu atveseļošanā. Komisija šiem priekšlikumiem veltīs īpašu enerģiju un uzmanību, tomēr, lai tiem būtu vēlamā ietekme uz vietas un cilvēku ikdienas dzīvē, šiem priekšlikumiem jāpiešķir prioritāte – paātrināta izskatīšana – arī Eiropas Parlamentā un Ministru padomē. Iestāžu kolektīvā spēja parādīt, ka tām ir kopīga izpratne par to, kur jārikojas vissteidzamāk, būs spēcīga norāde par ES apņēmību risināt krīzi un atjaunot izaugsmi. Ņemot vērā notikumu strauji mainīgo būtību, jebkurš to pasākumu saraksts, kuri ir jāizskata paātrināti, būs bieži jāpārskata. Komisijas sākotnējie priekšlikumi paātrinātai izskatīšanai tiks pievienoti 2012. gada izaugsmes pētījumam.

2. STABILAS UN ATBILDĪGAS EIROPAS VEIDOŠANA

Dažu pēdējo gadu laikā ES ekonomiskā situācija ir radikāli pārveidojusies. Eiropa 2020² ir Eiropas Savienības ekonomikas stratēģija. Tajā ir atzīta mūsu dalībvalstu savstarpējā atkarība un izklāstīts, kā ES un valstis var sadarboties, lai īstenotu saskaņotos mērķus un atjaunotu ekonomikā izaugsmi un darbavietu radīšanu, vienlaikus liekot pamatus ilgtspējīgai nākotnei. Visām dalībvalstīm ir doti katrai valstij specifiski ieteikumi, lai risinātu to vissteidzamākās problēmas. Otrajā gada izaugsmes pētījumā tiks noteikts satvars 2012. gada "Eiropas pusgadam". Finanšu regulējuma un uzraudzības visaptveroša reforma ir nostādījusi ES finanšu sistēmu uz stingriem pamatiem. Pieņemot tiesību aktus, kas uzlabo ekonomikas pārvaldību (tā sauktā "sešpaka"), ES ir paplašinājusi un stiprinājusi savus valstu politikas uzraudzības mehānismus. Vairākas dalībvalstis tiek pastiprināti uzraudzītas saskaņā ar ekonomikas stabilizācijas programmu. Lai tiktu galā ar nepieredzēto spiedienu uz publiskajām finansēm, ir izstrādāti jauni instrumenti. Tagad ES ir steidzami un apņēmīgi jārikojas, lai nekavējoties īstenotu reformu. Mums ir jāparāda, ka visas iestādes sadarbojas, lai paātrinātu galveno pasākumu veikšanu.

Pagājušajā mēnesī Komisija izvirzīja piecus savstarpēji saistītus pasākumus rīcības plānā stabilitātei un izaugsmei³. Tie atspoguļoja gan tūlītēju reakciju uz Grieķijas un banku nozares problēmām, lai atjaunotu uzticību euro zonai, gan rīcību, lai nekavējoties panāktu stabilitāti un izaugsmi veicinošu politiku. Eiropadomes un eirozonas augstākā līmeņa sanāksmes secinājumos tika ietverti šie priekšlikumi, un tas joprojām būs virzītāj spēks, kas turpmākajos mēnešos ietekmēs Komisijas darbu.

² COM (2010) 2020, 3.3.2010.

³ COM (2011) 669, 12.10.2011.

Ir vajadzīga ātra un izlēmīga rīcība, lai nākamo divpadsmit mēnešu laikā virzītu šo darba kārtību uz priekšu. Līdz brīdim, kad Komisija publicēs 2013. gada izaugsmes pētījumu, Eiropas Savienībai vajadzētu jau just to reformu ietekmi, kuras ir radījušas jaunu sadarbības un uzraudzības līmeni starp saistītajām tautsaimniecībām eirozonā un ES kopumā. Tas nodrošinās pareizo līdzsvaru starp publisko finanšu atjaunošanu un izaugsmes veicināšanu, sasaistot valstu pasākumus un "Eiropa 2020" pamatiniciatīvu darbību ES līmenī, lai maksimāli palielinātu atveseļošanos.

2.1. Finanšu nozares reforma: ieguldījums uzticības veidošanā

Labi funkcionējoša finanšu nozare ir izšķiroši svarīga izaugsmes un darbavietu radīšanai. Kopš krīzes sākuma Komisija ir uzņēmusies veikt finanšu regulējuma un uzraudzības visaptverošu pārbaudi. Lielais vairums būtisko iniciatīvu jau ir pieņemtas vai ir iesniegtas, tostarp ierosinātie tiesību akti par atvasinājumiem⁴, kredītreitinga aģentūrām⁵, kapitāla prasībām⁶, labāk strādājošiem un pārredzamākiem vērtspapīru tirgiem un tirgus ļaunprātīgas izmantošanas novēršanu⁷. Tiks publicēts arī novērtējums par reformu kumulatīvo ietekmi.

ES vajadzētu būt skaidram mērķim nākamgad pabeigt reformu. Komisija 2012. gada pirmajos mēnešos ierosinās atlikušos tiesību aktus par ieguldītāju aizsardzību. To noteikumu pārskatīšanas, kas reglamentē kolektīvo ieguldījumu shēmas (*UCITS*), mērķis būs uzlabot ieguldītāju aizsardzību un stiprināt iekšējo tirgu. Ieguldītāju aizsardzība un pārredzamība ir pamats arī iniciatīvai par pirms līguma noslēgšanas atklātās informācijas par kompleksiem ieguldījumu produktiem (*PRIPs*), kā arī par apdrošināšanas starpniecību.

2.2. Nākotnes finansēšana: ilgtspējīgu publisko ieņēmumu nodrošināšana

ES izaugsmes darba kārtība ir svarīgs ieguldījums, ko tā var sniegt, lai atjaunotu publiskās finanses. Tomēr, kaut arī nodokļu piemērošana galvenokārt ir dalībvalstu kompetencē, ES rīcība var palīdzēt dalībvalstīm nodrošināt, ka Eiropas sociālo modeli varēs finansēt arī turpmāk. Komisija 2011. gadā ir iesniegusi vairākas būtiskas iniciatīvas, lai līdzsvarotu finanšu nozares ieguldījumu publiskajās finansēs (finanšu darījuma nodoklis)⁸, novirzītu nodokļu slogu uz resursu patēriņu (enerģijas nodokļi)⁹ un uzlabotu vienotā tirgus darbību (*CCCTB*)¹⁰.

Komisija 2012. gadā nāks klajā ar papildu pasākumiem, lai nodrošinātu publisko finanšu ilgtspēju un stabilitāti. Komisija strādās pie mūsdienīgas PVN sistēmas izveides, kas spēj apkarot krāpšanu un atvieglot birokrātisko slogu MVU un citiem uzņēmumiem, kas darbojas pāri robežām.

Izvairīšanās no nodokļu maksāšanas apdraud valdības ieņēmumus visās dalībvalstīs. Izvairīšanās no nodokļu maksāšanas netaisnīgi sagroza konkurences vidi, kaitējot lielajam vairumam iedzīvotāju un uzņēmumu, kuri ievēro spēles noteikumus. Tiks ierosināta stingrāka

⁴ COM (2010) 484, 11.9.2010.

⁵ ES Regula Nr. 513/2011, OV L 145, 31.5.2011., 30. lpp.

⁶ COM(2011) 452, 20.7.2011., COM (2011) 453, 20.7.2011.

⁷ COM(2011) 656, 20.10.2011., COM (2011) 652, 20.10.2011.

⁸ COM (2011) 594, 28.9.2011.

⁹ COM(2011) 168, 13.4.2011., COM (2011) 169, 13.4.2011.

¹⁰ COM (2011) 121, 16.3.2011.

stratēģija, lai palīdzētu dalībvalstīm tikt galā ar "nodokļu paradīzēm" un lai dotu ES ieguldījumu publisko ieņēmumu potenciālo zaudējumu apturēšanā.

Budžeta taupības laikos nodokļu maksātāju naudas aizsardzība iegūst jaunu nozīmību. Katru gadu krāpšanas un citu nelikumīgu darbību dēļ, kas ietekmē ES publiskos līdzekļus, tiek zaudētas vērā ņemamas summas. Komisija izvirzīs priekšlikumu, lai nodrošinātu ES finansiālo interešu aizsardzību ar krimināltiesību palīdzību.

Lai reaģētu uz problēmām, ar kurām ekonomikas krīzes dēļ saskaras Eiropas uzņēmumi, Komisija veic padziļinātu novērtējumu par vajadzību reformēt Maksātspējas regulu. Balstoties uz saviem secinājumiem, Komisija izstrādās turpmākus risinājumus efektīvākiem pārrobežu maksātspējas noteikumiem, tostarp attiecībā uz uzņēmumu grupām.

3. ILGTSPĒJĪGAS IZAUGSMES UN SOLIDARITĀTES SAVIENĪBAS VEIDOŠANA

Ilgtspējīgas izaugsmes atjaunošanai un darbavietu radīšanai ir vajadzīga pozitīva rīcība ES un valstu līmenī, lai atbalstītu konkurētspēju un sociālo iekļaušanu. Rezultātu sasniegšanai būs nepieciešams lielāks rīcības impulss, lai popularizētu pareizo satvaru un palīdzētu uzņēmumiem radīt darbavietas un rast jaunus tirgus. Šis ir nozīmīgs temats priekšlikumos, kas jau ir iesniegti attiecībā uz ES izdevumu programmām. Jaunās paaudzes kohēzijas politikas¹¹ mērķis ir rītdienas darbavietas un izaugsme. "Apvārsnis 2020" – nākamā pētniecības un inovācijas pamatprogramma – pārvērtīs ES zināšanu bāzi uzņēmējdarbības izaugsmē, bet rīcība konkurētspējas jomā tiks īpaši vērsta uz to, lai atbalstītu MVU. "Erasmus visiem" – jaunā izglītības, apmācības un jaunatnes programma – veicinās Eiropas izglītības sistēmu modernizāciju. "Eiropas infrastruktūras savienošanas" mehānisms¹² piesaista finansējumu projektiem ar vislielāko atdevi Eiropas ekonomikai un uzsver infrastruktūru kā izaugsmes instrumentu.

3.1. Vienots tirgus izaugsmei

Vienotais tirgus joprojām ir mūsu svarīgākais līdzeklis izaugsmes un darbavietu radīšanai. Lai sasniegtu tā potenciālu, tam ir jāveicina pareiza vide uzņēmumiem, jo īpaši mazākiem uzņēmumiem, un patērētājiem, lai pilnībā īstenotu reformas ilgtspējīgas izaugsmes veicināšanai un veidotu efektīvu un konkurētspējīgu infrastruktūru.

Tāpēc, lai vienotajam tirgum dotu jaunu stimulu, Komisija uzsāka vērienīgu procesu – Vienotā tirgus aktu¹³. Akta divpadsmit galveno priekšlikumu ātra izskatīšana starpiestāžu procesā nodrošinātu, ka ieguvumi tiek izjusti pēc iespējas drīzāk. Komisija 2012. gadā padziļinās darbu pie īstenošanas un izpildes nodrošināšanas vienotajā tirgū. Komisija ierosinās iniciatīvas, lai sasaistītu valstu pētniecības sistēmas un radītu strukturētu, mobilu un efektīvu Eiropas Pētniecības telpu, kura ir balstīta uz lielāku konkurenci un sadarbību, lai radītu lielisku zinātņi un pasaules nozīmes inovāciju. Tā centīsies jo īpaši ieviest Eiropas mēroga konkurenci attiecībā uz pieņemšanu darbā nozīmīgās amata vietās universitātēs. Eiropas vienotās gaisa telpas pilnīga īstenošana ne tikai likvidētu neefektivitāti, kas izmaksā aptuveni 3,8 miljardus euro gadā, bet arī samazinātu CO2 emisijas, uzlabotu drošumu un

¹¹ COM (2011) 607 – 612, 614 – 615, 6.10.2011.

¹² COM(2011) 657, 665, 676, 19.10.2011.

¹³ COM (2011) 206, 13.4.2011.

samazinātu lidojumu kavēšanos pasažieriem. Kaut arī deviņas no desmit jaunām darbavietām ir pakalpojumu nozarē, un neskatoties uz tās piedāvātajām daudzajām uzņēmējdarbības iespējām, Pakalpojumu direktīva¹⁴ ne tuvu nav pilnībā un atbilstoši īstenota. Komisija arī izskatīs to, kā tiek īstenots ieteikums par piekļuvi maksājumu pamatpakalpojumiem, lai novērtētu, vai ir vajadzīga turpmāka rīcība.

Iekšējā enerģijas tirgus pabeigšana līdz 2014. gadam būs vēl viena būtiska svira ekonomikas izaugsmes celšanai. Jauni priekšlikumi par dzelzceļu liberalizāciju arī palīdzēs modernizēt Eiropas transportu un samazināt oglekļa dioksīda emisijas tajā, palielinot konkurenci, un piedāvās jaunus, inovatīvākus un uz patērētāju orientētus pakalpojumus pasažieriem. Ņemot vērā iesaistītos vērā ņemamos ieguldījumus, lai atjaunotu mūsu enerģētikas sistēmas (1 triljons euro laikposmam no 2011. līdz 2020. gadam¹⁵), enerģētikas nozare ir vēl viena nozīmīga svira ekonomikas izaugsmes celšanai. Komisija šajā saistībā uzņemsies vairākas iniciatīvas, kuru mērķis īpaši ir iekšējā tirgus pabeigšana līdz 2014. gadam, kā to pieprasījusi Eiropadome.

Digitalizācijas programma¹⁶ ir būtiska, lai Eiropas ekonomika spētu izmantot moderno tehnoloģiju un interneta sniegtās iespējas izaugsmes virzīšanā. Elektronisko pakalpojumu plašāka izmantošana ir izšķiroši svarīga, un tiks aktīvi veicināta e-komercija. Komisija 2012. gadā ierosinās iniciatīvu par intelektuālā īpašuma tiesību kolektīvo tiesību pārvaldību. Tas ietvers noteikumus par tiešsaistes mūzikas pārrobežu licencēšanu, lai veicinātu daudzteritoriālas licences. Līdzīgi, iniciatīvas, lai nodrošinātu elektroniskās identifikācijas, autentifikācijas un parakstu savstarpēju atzīšanu, mērķis būs palielināt patērētāju uzticību un atvieglot tiešsaistes maksājumu un elektronisku darījumu veikšanu.

Patērētāju uzticība ir būtiska, lai palielinātu pieprasījumu un atjaunotu izaugsmi. Visaptveroša Eiropas Patērētāju programma parādīs, kā patērētāju tiesības un patērētāju drošība var piedāvāt drošu pamatu patērētājiem vienotajā tirgū. Priekšlikumi par pārskatītiem noteikumiem par produktu vispārējo drošību patērētājiem un ražotājiem piedāvās skaidru, saskanīgu pieeju un dažādos uzraudzības režīmus apkopos vienā pieejā vienotajam tirgum. Kad būs vajadzība pēc patērētāju tiesiskās aizsardzības, noteikumi par kolektīvām atlīdzināšanas prasībām paredzēs to, kā patērētāji un uzņēmumi var rast efektīvus risinājumus liela mēroga problēmām.

3.2. Iespēju došana cilvēkiem integrējošā sabiedrībā

Darbavietu radīšana joprojām ir viens no Eiropas lielākajiem izaicinājumiem, un ES var dot būtisku ieguldījumu. Eiropa 2020 pamatiniciatīvas "Jaunatne kustībā"¹⁷, "Jaunu prasmju un darbavietu programma"¹⁸ un "Platforma cīņai pret nabadzību"¹⁹ ir uzsvērušas vajadzību virzīt Eiropas atjaunošanu par labu vistrūcīgākajām personām. Jaunais Eiropas Sociālais fonds²⁰ un Globalizācijas pielāgošanas fonds²¹ atbalstīs dalībvalstu centienus risināt darbavietu krīzi

¹⁴ 2006/123/EK, 12.12.2006., OV L 376, 27.12.2006., 36. lpp.

¹⁵ COM (2010) 677, 17.11.2010.

¹⁶ COM (2010) 245, 19.5.2010.

¹⁷ COM (2010) 477, 15.9.2010.

¹⁸ COM (2010) 682, 23.11.2010.

¹⁹ COM (2010) 758, 16.12.2010.

²⁰ COM (2011) 607, 6.10.2011.

²¹ COM(2011) 608, 6.10.2011.

darbavietu radīšanas un būtisko prasmju palielināšanas ziņā. "Erasmus visiem" atbalstīs stratēģiskas partnerības starp augstāko izglītību un uzņēmumiem, lai nodrošinātu, ka gados jauni studenti var iegūt to prasmju kopumu, ko pieprasa darba tirgus. Šo iniciatīvu īstenošana būtiski ietekmēs ES darbu, risinot bezdarba, sociālās atstumtības un nabadzības problēmu.

Komisija drīz izklāstīs, kā ES var palīdzēt jauniešu bezdarba problēmas risināšanā, tostarp rīcību, lai sekmētu gados jaunu darba meklētāju mobilitāti un palīdzētu viņiem atrast darba iespējas pāri robežām. Mācību prakse arī var būt nozīmīgs veids, kā iekļūt darba tirgū. Tas var būt īpaši vērtīgi, lai labāk izmantotu tās nozares, kuras visticamāk radīs darbavietas nākotnē.

Cieši iesaistot sociālos partnerus, Komisija arī pārskatīs elastdrošības principus un uzsāks jaunu posmu to īstenošanā, veicinot darbavietu radīšanu un mobilitāti kā veidu, lai mīkstinātu ekonomikas lejupslīžu ietekmi un sagatavotos atveseļošanas izmantošanai, kad tā notiks. Tas ir saistīts ar vajadzību labāk paredzēt un pārvaldīt uzņēmumu pārstrukturēšanu. Visbeidzot, Komisija arī ierosinās veidus, kā stiprināt valsts nodarbinātības dienestus, tostarp Eiropas Nodarbinātības dienesta (*Eures*) reformu, lai uzlabotu piekļuvi nodarbinātības iespējām pāri robežām.

Raugoties tālāk uz priekšu, mūsu sociālā modeļa saglabāšana nozīmē nodrošināt arī to, ka mēs spējam finansēt labklājību nākotnē, un šajā saistībā novecojoša sabiedrība ir milzu problēma sabiedriskajai politikai, kamēr moderna un inovatīva veselības aprūpes nozare ir ekonomiskās izaugsmes virzītāja. Komisija veiks pēckontroli attiecībā uz to katrai valstij īpašo ieteikumu īstenošanu, kas pieņemti pensiju jomā, un uzņemsies iniciatīvas jomās ar pārrobežu nozīmi. 2012. gadā tas ietvers iniciatīvu, lai stiprinātu iekšējo tirgu attiecībā uz efektīviem un drošiem pensiju produktiem. Komisija arī iesniegs priekšlikumus, lai risinātu to cilvēku papildu pensijas tiesības, kuri maina darbavietas, jo mobilitātes atvieglošana ir būtiska nodarbinātībai un darbavietu radīšanai.

3.3. Bruģējot ceļu uz ilgtspējīgu nākotni

Lai būtu iespējama ilgtspējīga atveseļošanās, izaugsme un ieguldījumi nākotnes labad ir jāvirza uz visdinamiskākajām nozarēm. Komisijas pieejā resursu izmantošanas ziņā efektīvai²² ekonomikai ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni²³, kas tiks integrēta ekonomikas politikā un gada izaugsmes pētījumā, ir izklāstīts, ka lietpratīga izaugsme ir pareizi jāvirza, lai uzdevumu panākt ilgtspējīgu Eiropu pārvērstu par mūsu salīdzinošo priekšrocību. Šī pieeja ir iestrādāta stratēģijā „Eiropa 2020” un ir nozīmīgs virzītājs jaunās paaudzes priekšlikumiem lauksaimniecības²⁴ un lauku attīstības²⁵, kā arī zivsaimniecības jomā, lai nozarēm, kas ir izšķiroši svarīgas mūsu videi un ekonomikai, sniegtu ilgtspējīgu atbalstu. Svarīgs piemērs resursu efektivitātes panākšanai nozaru politikas jomās būs 2012. gada priekšlikumi par piekļuves nodrošināšanu tīram un pietiekamam ūdenim: Komisija pieņems plānu, lai garantētu ūdens resursus, koncentrētu sabiedrisko politiku uz to, lai risinātu mūsdienu problēmas ūdens jomā.

²² COM(2011) 571, 20.09.2011.

²³ COM(2011) 112, 8.3.2011.

²⁴ COM(2011) 628, 12.10.2011.

²⁵ COM(2011) 627, 12.10.2011.

Ilgtspēja ir arī Komisijas redzējuma pamatā attiecībā uz enerģētikas politiku. Piemēram, ierosinātās Energoefektivitātes direktīvas²⁶ ātra pieņemšana un īstenošana var palīdzēt izmantot ieguvumus vidēji EUR 1000 vērtībā gadā uz ES mājsaimniecību, ar iespēju radīt divus miljonus darbavietu, kā arī risināt klimata pārmaiņu problēmu. Priekšlikums uzlabot kodoldrošības regulējumu integrēs ES kodolspēkstaciju stresa pārbaužu laikā gūto pieredzi, tehnisko progresu un starptautiskos jaunumus normatīvā regulējuma jomā. Komisija arī sniegs stratēģiju, lai paātrinātu atjaunojamās enerģijas attīstību ES iekšējā tirgū un tās Vidusjūras dienvidu kaimiņvalstīs. Progress ierosinātā regulējuma pieņemšanā, lai atvieglotu ieguldījumus vajadzīgajā enerģētikas infrastruktūrā un lai paātrinātu atjaunojamo enerģijas avotu integrāciju, būtu nozīmīgs signāls.

Komisija 2012. gadā turpinās īstenot mērķi patiesi un visaptveroši censties samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas globālā mērogā. Komisija turpinās pārvaldīt pāreju uz pārskatīto emisiju kvotu tirdzniecības sistēmu, izstrādāt jaunus un īstenot esošos pasākumus, lai palīdzētu sasniegt mērķus klimata un enerģētikas jomā. Tiesību aktu pārskatīšana attiecībā uz pasažieru automašīnām un furgoniem rosinās inovāciju un sniegs ražotājiem normatīvo noteiktību. Darbs tiks koncentrēts arī uz to, lai pārtrauktu transporta atkarību no naftas, rosinot infrastruktūras alternatīvu degvielu izmantošanai attīstību ES.

Rio+20 augstākā līmeņa sanāksmē jūnijā tiks akcentēti globālie centieni panākt ilgtspējību un veicināt „zaļu” izaugsmi. ES politika būs šo centienu avangardā.

3.4. Iedzīvotājiem atvērta Eiropa

Drošības un tiesiskuma nodrošināšana Eiropā bez iekšējām robežām patlaban ir viena no galvenajām ES prioritātēm. Brīvība izpētīt iespējas pāri robežām ir nozīmīga ES *raison d'être* daļa. Tomēr, lai šī sistēma darbotos, ES ir jānostiprina savstarpējā uzticība, kas sistēmai nepieciešama, un tai jābūt spēcīgai un taisnīgai, saskaroties ar nopietnajām problēmām, kas šogad skar Vidusjūras reģionu. ES ir jāturpina īstenot Stokholmas programmu²⁷, tostarp rodot risinājumu tādiem svarīgiem jautājumiem kā patvēruma un risinot tādas jaunas problēmas kā kibernetika.

Vienotajam tirgum iedzīvotāju labā jārisina lieko birokrātisko šķēršļu problēma brīvās aprites jomā. Divi tiesību aktu priekšlikumi atvieglos civilstāvokli apliecināšanu dokumentu pārrobežu atzīšanu, kā arī vienkāršos legalizācijas prasības.

ES robežu režīms ir būtiska programmas sastāvdaļa. Modernizācija un jaunu tehnoloģiju izmantošana var nodrošināt, ka sistēma gan rosina pārrobežu darbību, gan nodrošina atbilstošus drošības pasākumus. Nākamās paaudzes robežpārbaudes būs elastīgākas, vienlaikus ļaujot biežiem ceļotājiem vieglāk ieceļot ES. Tiks ierosināta īpaša stratēģija, lai nepieļautu un apkarotu cilvēku tirdzniecību.

²⁶ COM (2011) 370, 22.6.2011.

²⁷ OV C 115, 4.5.2010., 1. lpp.

4. IETEKMĪGAS LOMAS PIEŠKIRŠANA ES PLAŠĀKĀ PASAULĒ

Vienota ES ir vislabākā platforma efektīvai ES pasaules arēnā. ES ir pasaules lielākā tautsaimniecība. ES un tās dalībvalstis sniedz vairāk nekā pusi no visas pasaules attīstības palīdzības un humānās palīdzības. ES aizstāv un joprojām ir cieši apņēmusies ievērot vispārējās cilvēktiesību un demokrātijas vērtības, ievērot starptautiskās tiesības un efektīvu daudzpusēju kārtību. Ja ES rīkojas vienoti, tās ietekme ir vērā ņemama. Lai risinātu globalizācijas radītās problēmas un izmantotu tās sniegtās iespējas, ir jāturpina stiprināt ES rīcību, lai aizsargātu un veicinātu mūsu intereses un vērtības, vienlaikus strādājot, lai uzlabotu labklājību un drošību plašākā pasaulē.

ES ārējā darbība notiek daudzpusēju, reģionālu un divpusēju attiecību struktūras, pastāvošo politikas satvaru, piemēram, tirdzniecības un attīstības politikas, kā arī daudzu ES iekšpolitikas jomu ārējo aspektu, ietvaros. Savienība turpinās īstenot šo politiku, vienlaikus arī reaģējot uz strauji notiekošo pasaules notikumu radītajām problēmām.

ES ir jābūt gatavai reaģēt uz mainīgo globālo vidi. ES ātri un izlēmīgi reaģēja uz dramatiskajām pārmaiņām Vidusjūras dienvidu kaimiņvalstīs²⁸. ES reakcijas pamatā bija labas pārvaldības, atvērtības un solidaritātes tradīcijas, un tā sniedza skaidru politisku nostāju un tūlītēju praktisku atbalstu ("vairāk atbalsta apmaiņā pret lielākām demokrātiskām reformām" – "more for more" princips). Atbalsts tika ātri pārbaudīts un pārdalīts, lai nodrošinātu saskanību ar pašreizējām vajadzībām un prioritātēm. Šajā saistībā tika pieņemta Partnerības, reformu un iekļaujošas izaugsmes atbalsta programma (*SPRING*) un Pilsoniskās sabiedrības programma. ES turpinās koncentrēt uzmanību uz tās kaimiņvalstīm, piedāvājot iespējas savstarpēji izdevīgai sadarbībai, lai sekmētu stabilitāti un izaugsmi. Komisija pievērsīsies to saistību īstenošanai, kuras tika pieņemtas kopīgajā paziņojumā ar Augsto pārstāvi par jauno pieeju Eiropas kaimiņattiecību politikai²⁹, kurai būs svarīga loma, sekmējot mierīgu un plaukstošu attīstību Vidusjūras dienvidu reģionā un tā austrumu kaimiņvalstīs, uzsākot veselu virkni ES politikas virzienu un programmu, lai atbalstītu ekonomiskās, sociālās un politiskās stabilitātes pieaugumu. Papildus atbalstam tām Vidusjūras dienvidu valstīm, kuras veic demokratizāciju, 2012. gadā par prioritāti tiks noteikts Austrumu partnerības plāns, par ko tika izlemts Varšavas augsta līmeņa sanāksmē, un stabilitāte Tuvajos Austrumos un Kaukāzā.

ES dod savu ieguldījumu arī drošības veicināšanā Āfrikā. ES būs arī turpmāk gatava reaģēt, kā tā nesēn darīja dabas katastrofu gadījumā Turcijā, Pakistānā un Japānā.

Lai pielāgotos mainīgajai globālajai videi un ietekmētu pasaules kārtību, ES ir jāapvieno mūsu politikas ārējie un iekšējie elementi. Tirdzniecība, attīstība, diplomātija, paplašināšanās, kaimiņattiecību politika un reaģēšana uz krīzēm ir tās politikas jomas un instrumenti, kas veido Savienības ārējās darbības mugurkaulu. Tās var sasniegt savu potenciālu pilnā apmērā, ja tās tiek īstenotas kopā ar mūsu iekšpolitiku, piemēram, vienoto tirgu, klimata politiku, enerģētikas politiku un monetāro politiku, jo visas šīs politikas jomas būtiski ietekmē ārējo pasauli.

Eiropas labklājība ir atkarīga no globālās konkurētspējas. Centieni atjaunot izaugsmi un darbavietas tiek īstenoti vidē, kas arvien vairāk ir savstarpēji saistīta un kurā valda nežēlīga konkurence. G20 ir izrādījies efektīvs līdzeklis, lai veicinātu saskaņotu globālu reakciju uz

²⁸ COM(2011) 200, 8.3.2011.

²⁹ COM(2011) 303, 25.5.2011.

krīzi. Pēdējās G20 sanāksmes laikā Kannās tika secināts, ka lauksaimniecības ražošanas un ražīguma palielināšana ir vitāli svarīga, lai sekmētu nodrošinājumu ar pārtiku un veicinātu ilgtspējīgu ekonomisko izaugsmi. Kaut arī ES tirdzniecības politikas vispārējais mērķis joprojām ir sekmīgi pabeigt notiekošās daudzpusējās sarunas, Eiropas uzņēmumu un patērētāju intereses ir jāveicina, izmantojot arī divpusējus nolīgumus ar trešo valstu partneriem. Šo iemeslu dēļ tiek izskatīta iespēja par brīvās tirdzniecības nolīgumu ar Japānu, kā arī ieguldījumu nolīgumu ar Ķīnu.

Solidaritāte ir Eiropas pamatvērtība, un tā sniedz tālāk par mūsu robežām. ES kā pasaules lielākajai attīstības palīdzības līdzekļu devējai būs vadošā loma, palīdzot pasaules visnabadzīgākajām sabiedrībām, koncentrējot savus centienus uz to, lai nodrošinātu ātru un efektīvu pārskatītās ES attīstības politikas³⁰ īstenošanu, īpaši pievēršoties Tūkstošgades attīstības mērķiem. ES globālās solidaritātes jauna, taustāma izpausme ir Eiropas Brīvprātīgo humānās palīdzības korpusa izveidošana.

2012. gadā arī tiks panākts progress Savienības atjaunotā konsensa īstenošanā attiecībā uz paplašināšanos un sagatavošanās darbiem Horvātijas kā mūsu ģimenes 28. dalībnieces uzņemšanai. 2012. gadā turpināsies darbs, lai ļautu Horvātijai pilnībā izmantot dalības priekšrocības un izpildīt dalības saistības.

5. LIETPRATĪGS REGULĒJUMS UN EFEKTĪVA ĪSTENOŠANA

Lai īstenotu šajā programmā izklāstītās reformas, ES tiesību aktiem ir labi jādarbojas visos posmos. ES rīcība ir jāpārbauda visa cikla laikā – no ieceres brīža līdz īstenošanai, novērtēšanai un atjaunināšanai, lai tā atbilstu visaugstākajiem efektivitātes kvalitātes standartiem. Tiem ir jānodrošina, ka normatīvais slogs ir pēc iespējas vieglāks.

Komisijas iniciatīvas tiesības un tās pienākums sargāt Līgumu piešķir tai īpašu nozīmi šo standartu uzturēšanā augstā līmenī. Gan tās pašas darbā, gan uzraugot un nodrošinot, ka tiek izpildīti pieņemtie tiesību akti, Komisija ir apņēmusies gādāt par to, lai ES pilsoņi, uzņēmumi un publiskās iestādes gūst labumu no reformas.

5.1. Lietpratīgāki kopīgi izdevumi

Taupības laikos mums ir jānodrošina, ka mūsu ierobežotie resursi tiek novirzīti tur, kur nākotnes darbavietu un izaugsmes ziņā ir vislielākā atdeve. Komisija ir ierosinājusi mūsdienīgu budžetu, kas veidots tā, lai papildinātu valstu izdevumus gadījumos, kad rīcībai Eiropas līmenī ir skaidra pievienotā vērtība. Tā turpinās sarunu procesu, lai nodrošinātu, ka galarezultāta dokumentu paketē tiek saglabāti vienkāršošanas, racionalizācijas un pievienotās vērtības principi.

5.2. Lietpratīgs regulējums

Komisijas loma regulējuma ierosināšanā pēdējo gadu laikā ir būtiski attīstījusies, nostiprinot ietekmes novērtējumu kā Komisijas darba standarta sastāvdaļu. 2012. gadā tiks veikts vēl viens svarīgs pasākums, pagarinot publisko apspriešanos minimālo laiku no astoņām līdz divpadsmit nedēļām. Tas palīdzēs nodrošināt, ka Komisijas priekšlikumi ir pienācīgi balstīti uz ieinteresēto personu viedokļiem un ka visiem ir bijusi iespēja paust savu viedokli par

³⁰ COM (2011) 637, 13.10.2011. un COM (2011) 638, 13.10.2011., 2. lpp.

galvenajām publiskās politikas izvēles iespējām. Administratīvā sloga samazināšana ir īpaši būtiska ekonomiski grūtos laikos. Pabeidzot administratīvā sloga samazināšanas programmu 2012. gadā, Komisija būs sekmīgi pārsniegusi mērķi, proti, 25 % samazinājumu, iesniedzot priekšlikumus, kas atbilst 31 % samazinājumam un ietaupījumiem 39 miljardu euro apmērā. Izmantojot šo pieredzi, Komisija turpinās savus centienus uzturēt normatīvo slogu tikai tik lielā apmērā, cik nepieciešams. Tā jo īpaši pievērsīsies ietekmei, ko ES regulējums atstāj uz maziem uzņēmumiem, un vajadzības gadījumā ierosinās izņēmumus vai pielāgotus risinājumus mikrouzņēmumiem. Tā arī iesniegs savu normatīvo "atbilstības pārbauci" pirmos rezultātus.

6. SECINĀJUMS

Eiropas Komisija ir apņēmusies izmantot nākamo gadu, darot visu iespējamo, lai risinātu ekonomikas krīzi, kas patlaban tik ļoti nomāc Eiropas iedzīvotājus. Šoruden veiktie pasākumi parāda, ka Komisija piešķir prioritāti izaugsmes un darbavietu veicināšanai. Šī galvenā prioritāte ir atspoguļota arī Komisijas darba programmā 2012. gadam, kurā uzmanība arī pievērsta ES ilgtermiņa mērķiem. Būtiski ir rīkoties īstermiņā, vienlaikus veidojot pamatu ilgtermiņa ilgtspējīgai izaugsmei un darbavietām. Abu darbu vienlaicīga darīšana palīdzēs ES rast izeju no krīzes, kas to padarīs stiprāku, spējīgāku reaģēt uz globālās konkurences prasībām, izmantot izaugsmes avotus nākotnei un īstenot veiksmīgu sociālo tirgus ekonomiku.

ES var balstīties uz stipriem pamatiem. Tā ir pasaules lielākais tirdzniecības bloks, tā saražo vienu trešdaļu no pasaules produkcijas un tai ir lieliskas sociālās un tehnoloģiskās inovācijas tradīcijas. Tai ir kopīgas vērtības un vēsture, kas mūs vieno sadarbībā. ES ir iestādes, kurām ir kopīgs, skaidrs redzējums par to, kā veidot plaukstošu un ilgtspējīgu Eiropu, tā izmanto pārbaudītu Kopienas metodes pieeju un tai piemīt elastība, kas vajadzīga, lai reaģētu uz mainīgiem apstākļiem. Ar politisku gribu pārvērst nodomus darbībā un apņēmīgu koncentrēšanos uz neseno lēmumu īstenošanu ES var pierādīt sevi kā dzinējspēku, kas pavērš lejupslīdes risku pretējā virzienā un panāk Eiropas atjaunošanu.